

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. rugsėjo 26 d. Nr. 21RE3-182 (AG3-147/26-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimo dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas X. Y. (toliau – ir pareiškėjas) 2025 m. rugpjūčio 27 d. Komisijai pateikė skundą (toliau – skundas, b. l. 1-8), kuriuo prašo Komisijos pripažinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – atsakovė arba Agentūra) Sprendimų kontrolės skyriaus (toliau – ir SKS) [data neskelbtina] sprendimą Nr. [duomenys neskelbtini] „Dėl 2025 m. gegužės 30 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyriaus sprendimo Nr. 21RE3-109 (AG3-76/26-2025) vykdymo“ (toliau – ir Sprendimas) dalyje dėl automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio pradžios termino nustatymo neteisėtu ir jį panaikinti. Pareiškėjas taip pat prašo Komisijos įpareigoti SKS atlikti naują automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio vertinimą užtikrinant, kad atliekant minėtą vertinimą būtų atsižvelgta į Darbingumo ekspertizės 1981 m. liepos 14 d. aktą Protokolo Nr. 87 (toliau – Ekspertizės aktas Nr. 1) ir Respublikinės medicininės darbingumo ekspertizės komisijos 1982 m. sausio 18 d. aktą Protokolo Nr. 3 (toliau – Ekspertizės aktas Nr. 2) bei įvertinti ne tik SKS, bet ir Komisijos veikimą nagrinėjant pareiškėjo skundą, kadangi, pasak pareiškėjo, „Komisija pažeidė valstybės tarnautojų pareigą, visapusiškai ir objektyviai neįvertino gydytojų – ekspertų išvadų AKTO 1982 m. sausio mėn. 18 d. Protokolo Nr. 3“.

Skunde pareiškėjas nurodo nesutinkantis su Sprendimu, kuris, pareiškėjo teigimu, priimtas išsamiai neįvertinus jo sveikatos būklės bei neišreikalavus iš Šiaulių II teritorinio skyriaus archyvo visų su pareiškėjo sveikatos istorija susijusių dokumentų.

Kaip reikšmingą aplinkybę pareiškėjas nurodo tai, kad Ekspertizės akte Nr. 2 yra nurodyta, jog pareiškėjas gali valdyti rankomis valdomą automobilį. Anot pareiškėjo, analogiška išvada pateikta ir Ekspertizės akte Nr. 1 (pastaruoju aktu pareiškėjas pripažintas III grupės neįgalioju atliekant tarnybą sovietų armijoje). Kaip galima suprasti iš skundo, pareiškėjas vertina, kad Ekspertizės aktas Nr. 2 yra iki šiol galiojantis, jame nėra nurodyto termino dėl pakartotinės pareiškėjo apžiūros.

Pareiškėjas tvirtina, kad nuo 1982 m. jo sveikatos būklė tik blogėja, tai patvirtina kartu su skundu Komisijai pateiktas 2025 m. vasario 27 d. gydytojo radiologo aprašymas.

Pareiškėjas nesutinka su Sprendimo teiginiu, kad, atsižvelgiant į diagnozuotus sveikatos funkcinis sutrikimus, jam negalia nustatoma nuo 2010 m. Pareiškėjas laikosi pozicijos, kad jam negalia nustatyta Ekspertizės aktu Nr. 1., negalios priežastis – trauma, susijusi su karinės tarnybos pareigų vykdymu.

Pareiškėjas taip pat nurodo nesutinkantis su Sprendime nurodytu teisiniu reglamentavimu, t. y. kad kompensacijos poreikio termino pradžia laikoma prašymo nustatyti kompensacijos poreikį Agentūroje gavimo diena (kaip tai numato Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – ANTAPI) 21 straipsnio 2 dalies 2 punktas ir Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530 „Dėl Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas) 43 punktas).

Pareiškėjas nurodo, jog 2024 m. birželio 26 d. pateikė prašymą Agentūrai nustatyti jam negalią atgaline data nuo 1981 m. dėl nelaimingo atsitikimo būtiniosios karinės tarnybos sovietinėje armijoje metu. Kartu su prašymu pareiškėjas tvirtina pateikęs ligos istoriją Nr. 621, Ekspertizės aktą Nr. 1 ir Ekspertizės aktą Nr. 2. Pareiškėjas negalios nustatymo datą sieja su Ekspertizės akto Nr. 1 išvadomis, t. y. kada pirmą buvo pripažintas turintis negalią – 1981 m. liepos 14 d. Pareiškėjo vertinimu, šį aktą išdavęs subjektas yra kompetentingas, o SKS yra jam pavaldus; kad būtent medicininiai ekspertai nustato negalią, o ne SKS.

Skunde taip pat teigiama, kad SKS nesivadovavo Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 „Dėl Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2023 m. spalio 3 d. įsakymo Nr. A1-640/V-1048 redakcija; toliau – Dalyvumo tvarkos aprašas) 42 punktu. Pareiškėjas, cituodamas minėtą nuostatą, akcentuoja, kad 1981 m. jam buvo 22 metai. Pareiškėjas įsitikinęs, kad SKS ir Komisija nesivadovavo minėta teisine nuostata.

Pareiškėjas taip pat tvirtina, kad Agentūra pažeidė ir „<...> L. R. S. A. D. ministro 2021 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. A1-688 Aprašo 11 pun. <...>“.

Atsakovė atsiliepiu su pareiškėjo skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 27-29) atsakovė paaiškina, kad pareiškėjo lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikis buvo vertinami 2025 m. liepos 3-31 d. SKS, kuris, vadovaudamasis ginčo klausimo išsprendimui aktualiais teisės aktais, vykdydamas 2025 m. gegužės 30 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyriaus įsiteisėjusį sprendimą Nr. 21RE3-109 administracinėje byloje Nr. AG3-76/26-2025 (toliau – Komisijos sprendimas), 2025 m. liepos 31 d. priėmė Sprendimą, kuriuo pareiškėjui nustatė lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį nuo 2024 m. birželio 25 d. neterminuotai.

Sprendimą pareiškėjas apskundė Komisijai.

Atsakovė pažymi, kad pareiškėjo skunde išdėstyta tik jo subjektyvi nuomonė, nauji įrodymai nepateikti.

Atsiliepime atsakovė pažymi, kad asmens individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikis (toliau – ir automobilio kompensacijos poreikis) vertinamas vadovaujantis Tvarkos aprašu ir jo priedais. Cituoja minėto teisės akto 17 punktą, taip pat nurodo automobilio kompensacijos poreikio nustatymo terminus pagal ANTAPI 21 straipsnio 2 dalį.

Atsakovė paaiškina, kad, vadovaujantis Tvarkos aprašo 43 punktu, kompensacijos poreikio termino pradžia yra laikoma prašymo nustatyti kompensacijos poreikį Agentūroje gavimo diena, išskyrus 44 punkte nurodytą atvejį. Atkreipia dėmesį, kad prašymas Agentūroje buvo registruotas 2024 m. birželio 25 d.

Atsiliepime pabrėžiama, kad kompensacijos poreikis atgaline data nustatomas vadovaujantis Tvarkos aprašo 38 punktu, t. y. jei asmuo dėl pateisinamų priežasčių, nurodytų Tvarkos aprašo 36.1 papunktyje, praleidžia kompensacijos poreikio vertinimo laiką ir Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka pateikia prašymą, kompensacijos poreikio termino pradžia gali būti nustatyta atgaline data, jeigu Agentūrai pateikiami visi Tvarkos aprašo 8 ar 9 ir 14 punktuose nurodyti dokumentai (duomenys), būtini kompensacijos poreikio termino pradžiai nustatyti atgaline data, bet ne daugiau kaip už dvylika mėnesių, skaičiuojant nuo dokumentų (duomenų) gavimo Agentūroje dienos. Anot atsakovės, šis teisinis reglamentavimas suponuoja, jog kompensacijos poreikis gali būti atstatytas atgaline data tik tuo atveju, jei asmuo praleidžia kompensacijos poreikio vertinimo laiką.

Atsakovė pažymi, kad prašymas nustatyti kompensacijos poreikį Agentūroje buvo gautas 2024 m. birželio 25 d. Įvykdžius įsiteisėjusį Komisijos sprendimą, 2025 m. liepos 31 d. SKS priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriuo asmeniui nustatė automobilio kompensacijos poreikį nuo 2024 m. birželio 25 d. (t. y. nuo prašymo Agentūroje gavimo dienos) neterminuotai.

Atsakovė taip pat pažymi, kad ANTAPI 21 straipsnio 4 dalis reglamentuoja, jog asmuo, kuriam nustatytas automobilio kompensacijos poreikis, turi teisę gauti Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatyme (toliau – TKĮ) nustatyto dydžio lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją. Atkartoja TKĮ 11 straipsnio 1 dalies reglamentavimą ir teigia, kad šis reglamentavimas suponuoja, jog lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija yra vienkartinė pinigine išmoka per 72 mėnesius pateikus prašymą ir dokumentus, reikalingus kompensacijai gauti, kurie yra reglamentuoti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. lapkričio 27 d. įsakyme Nr. A1-668 „Dėl lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Atsakovė laikosi pozicijos, kad atstatyti automobilio kompensacijos poreikio atgaline data nuo 1982 m. sausio 18 d. nėra jokio teisinio pagrindo.

Atsiliepime remiamasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika dėl individualaus administracinio akto pripažinimo neteisėtu teisme pagrindų (žr. pvz. LVAT 2022 m. rugsėjo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-590-629-2022).

Atsakovė pažymi, kad Agentūros specialistai kompensacijos poreikio vertinimo metu atlieka kompensacijos poreikio nustatymo byloje esančių dokumentų sisteminę analizę, todėl priimdami sprendimą remiasi pateiktų medicininių dokumentų duomenimis. Sprendimas buvo priimtas specialiu išsilavinimą ir kvalifikaciją turinčių Agentūros specialistų (Agentūros vertinimus atliekantiems specialistams yra keliami specialūs reikalavimai). Atsakovė, remdamasi LVAT praktika (2010 m. lapkričio 29 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A759-2122/2010, 2012 m. balandžio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-328/2012), akcentuoja, kad Agentūrai suteikta kompetencija spręsti klausimus, reikalaujančius specialiųjų (medicininių) žinių, grindžiamus mediciniais tyrimais ir dokumentų duomenimis. Taip pat teigiama, kad Agentūros specialistai, administracinės procedūros metu pakartotinai vertindami pareiškėjo automobilio kompensacijos poreikį, atsižvelgė į visas Komisijos sprendime išdėstytas aplinkybes, vadovavosi kompensacijos poreikį nustatymą reglamentuojančiais teisės aktais, laikėsi juose nustatytos vertinimo tvarkos, veikė pagal savo kompetenciją ir objektyviai įvertino asmens sveikatos būklę patvirtinančius medicininius dokumentus, tinkamai taikė minėtų teisės aktų nuostatas. Atsakovės manymu, pareiškėjas savo reikalavimą grindžia išimtinai subjektyviu teisės aktų ir medicininių dokumentų vertinimu, pareiškėjas nesiremia teisės normų nuostatomis, nepateikia jokių įrodymų, pagrindžiančių reikalavimo teisėtumą ir pagrįstumą. Atsakovės vertinimu, pareiškėjo argumentai, jog jam automobilio kompensacijos poreikio terminas buvo nustatytas netinkamai nelaikytinas teisiškai reikšmingu, o skundas turėtų būti atmetas.

Atsakovė prašo Komisijos priimti sprendimą dėl visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimo ir leisti su jais susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams. Toks prašymas motyvuojamas tuo, kad visa juose esanti informacija yra susijusi su asmens, kurio tapatybė yra žinoma, duomenimis (asmens kodas, namų adresas, asmens tapatybės kortelės numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialiųjų kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata. Pažymima, kad Bendrajame asmens duomenų apsaugos Reglamente ši sąvoka nėra susiaurinama – jame

nustatyta, kad asmens duomenys neturi baigtinio kategorijų sąrašo, todėl atsižvelgiant į galimybę nustatyti asmens tapatybę, bet kokia informacija gali būti laikoma asmens duomenimis.

Skundas atmestinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Agentūros SKS Sprendimo, kuriuo pareiškėjui nuo 2024 m. birželio 25 d. neterminuotai nustatytas lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis (b. l. 10-11), teisėtumo.

Atsakovė skundžiamą Sprendimą priėmė vykdydama įsiteisėjusį Komisijos sprendimą (b. l. 31-36). Sprendime Agentūra išdėstė pareiškėjo atžvilgiu Agentūros priimtų sprendimų, susijusių su kompensacijos poreikio pareiškėjui nustatymu ar nenustatymu, chronologiją; perteikė Komisijos sprendimo motyvus dėl SKS 2025 m. kovo 24 d. sprendimo Nr. STS-2007 panaikinimo.

Pasisakydama dėl automobilio kompensacijos poreikio Sprendime Agentūra pažymėjo, kad atsižvelgiant į asmeniui diagnozuotus funkcinis sveikatos sutrikimus (negalia nustatoma nuo 2010 m., sutrikimai yra nuolatinio nekintančio pobūdžio) ir į tai, kad asmeniui individualios pagalbos kompensacijos poreikis nustatytas neterminuotai, vadovaujantis ANTAPI 21 straipsnio 2 dalies 2 punktu ir Tvarkos aprašo 43 punkto nuostatomis (kompensacijos poreikio termino pradžia yra laikoma prašymo nustatyti kompensacijos poreikį Agentūroje gavimo diena), automobilio kompensacijos poreikis nustatytinas nuo 2024 m. birželio 25 d.

Pareiškėjas su Sprendimu (jo dalimi dėl automobilio kompensacijos poreikio termino pradžios) nesutinka, teigia, kad Sprendimas priimtas išsamiai neįvertinus jo sveikatos būklės bei neišreikalavus iš Šiaulių II teritorinio skyriaus archyvo visų su pareiškėjo sveikatos istorija susijusių dokumentų. Pareiškėjas automobilio kompensacijos poreikio termino pradžią sieja su Ekspertizės Nr. 1 ir Ekspertizės Nr. 2 duomenimis, t. y. mano, kad automobilio kompensacijos poreikis turėtų būti nustatytas nuo 1981 m. liepos 14 d.

Dėl automobilio kompensacijos poreikio.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI), ANTAPI, Tvarkos aprašas.

Pagal ANTAPI 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto f papunktį, Agentūra, be kita ko, priima sprendimus dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio, termino. Minėto įstatymo 21 straipsnyje reglamentuotas automobilio kompensacijos poreikio nustatymas ir terminai.

ANTAPI nuostatas dėl automobilio kompensacijos poreikio nustatymo detalizuoja Tvarkos aprašas. Minėto aprašo 17 punkte nustatyta, kad automobilio kompensacijos poreikis nustatomas asmenims, kurių judėjimo funkcijų sutrikimai yra ilgalaikiai ir (ar) negrįžtami pagal Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašą (2 priedas) nurodytus kriterijus (pildomas Kompensacijų poreikio vertinimo aktas). Pažymėtina, kad šio atveju ginčo dėl to, kad pareiškėjui judėjimo funkcija sutrikusi negrįžtamai, nėra.

Tvarkos aprašo V skyrius reglamentuoja kompensacijos (visų rūšių) nustatymo terminus ir atsiradimo laiką. Tvarkos aprašo 43 punkte nustatyta, kad kompensacijos poreikio termino pradžia yra laikoma prašymo nustatyti kompensacijos poreikį Agentūroje gavimo diena, išskyrus 44 punkte nurodytą atvejį (*minėtas atvejis aktualus kreipiantis dėl individualios pagalbos kompensacijos poreikio nustatymo*).

Tvarkos aprašo 38 punkte pažymėta, kad jei asmuo dėl pateisinamų priežasčių, nurodytų Aprašo 36.1 papunktyje (šeimos nario ar artimojo giminaičio mirtis, nelaimingas atsitikimas, liga, su(si)žalojimas, gimdymas, šeimos nario priežiūra ar slaugymas, informacijos apie kompensacijos poreikio vertinimą iš Agentūros negavimas ar pavėluotas gavimas, kitos nuo asmens nepriklausančios <...> priežastys), praleidžia kompensacijos poreikio vertinimo laiką ir Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka pateikia prašymą, kompensacijos poreikio termino pradžia gali būti nustatyta atgaline data, jeigu Agentūrai pateikiami visi Aprašo 8 ar 9 ir 14 punktuose nurodyti dokumentai (duomenys), būtini kompensacijos poreikio termino pradžia nustatyti atgaline data, bet ne daugiau kaip už dvylika mėnesių, skaičiuojant nuo dokumentų (duomenų) gavimo Agentūroje dienos.

Sisteminė nurodytų teisės aktų analizė leidžia teigti, kad automobilio kompensacijos poreikio atsiradimo laikas siejamas su konkrečiu įvykiu – prašymo Agentūrai pateikimo data.

Dėl Tvarkos aprašo 38 punkto taikymo Komisija sutinka su atsakovės pozicija, jog automobilio kompensacijos poreikis atgaline data dėl pateisinamų priežasčių iš esmės gali būti nustatomas tik tokiu atveju, jei asmuo praleidžia minėto kompensacijos poreikio vertinimo laiką, t. y. laikotarpį, kuomet asmeniui atsirado minėtas poreikis ir kurį vertina Agentūra pagal objektyvius duomenis (medicininius dokumentus), bet ne daugiau kaip už dvylika mėnesių nuo paskutinio dokumentų ir (ar) duomenų gavimo Agentūroje dienos. Šio ginčo atveju duomenų, kad pareiškėjui gali būti taikoma Tvarkos aprašo 38 punkte nustatyta išlyga, byloje nėra gauta.

Taigi, darytina išvada, kad iš esmės automobilio kompensacijos poreikio nustatymo momentą lemia ne ligos (traumos pasekmių) atsiradimo ar diagnozavimo laikas, o automobilio kompensacijos poreikio nustatymo laikas – asmens prašymo dėl kompensacijos (negalios) pateikimas Agentūrai. Kitaip tariant, net tuo atveju, kai asmeniui funkciniai sutrikimai, lemiantys aptariamą kompensacijos poreikio atsiradimą, diagnozuojami atitinkamu laikotarpiu (pareiškėjo atveju – galimai 1981 m.), automobilio kompensacijos poreikio nustatymo pradžios terminas yra ne šių funkcinų sutrikimų nustatymo data, o asmens prašymo dėl negalios (ir automobilio kompensacijos poreikio) nustatymo Agentūrai pateikimo data – 2024 m. birželio 25 d. Komisija atmeta pareiškėjo argumentus, kad automobilio kompensacijos poreikis jam turėtų būti nustatytas nuo 1981 m. liepos 14 d. Automobilio kompensacijos poreikis vertinamas, kai asmenį gydantis gydytojas, nustatęs diagnozę ir tik po to, kai po taikyto gydymo ir (ar) medicininės reabilitacijos išlieka organizmo funkcijų sutrikimų, kurie yra patvirtinti instrumentiniais, klinikiniais laboratoriniais ir (ar) kitais tyrimais, parengia ir įteikia asmeniui ar pateikia Agentūrai dokumentus, reikalingus minėto kompensacijos poreikiui įvertinti ir kai asmuo pateikia prašymą Agentūrai.

Minėta, pareiškėjas skunde nurodo, jog nesutinka su Sprendime nurodytu teisiniu reglamentavimu, konkrečiai – su ANTAPI 21 straipsnio 2 dalies 2 punktu ir Tvarkos aprašo 43 punktu. Šiuo aspektu pasisakytina, kad tiek ANTAPI, tiek Tvarkos aprašas yra norminiai teisės aktai, o Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai netiria norminių administracinių aktų teisėtumo, todėl pareiškėjas, siekdamas ginčyti norminius administracinius aktus, Lietuvos Respublikos administracinių bylų nagrinėjimo teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali kreiptis į Regionų administracinę teisumą.

Taip pat iš skundo argumentų akivaizdu, jog pareiškėjas vertina, jog atitinkami dokumentai – Ekspertizės aktas Nr. 1 ir Ekspertizės aktas Nr. 2, yra Agentūrą privalomai įpareigojantys dokumentai, pagal kuriuos pastaroji turėtų priimti pareiškėjo norimą sprendimą, taip pat, kad minėtas aktus priėmęs subjektas yra kompetentingas, o „<...> Kontrolės skyrius yra pavaldus jai <...>“. Komisija pažymi, kad Agentūra veikia pagal Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1-340 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. A1-418 redakcija; toliau – Nuostatai). Nuostatų 4 punkte nustatyta, kad Agentūros savininkė yra valstybė, o Agentūros savininko teises ir pareigas (išskyrus sprendimų dėl Agentūros reorganizavimo ir likvidavimo priėmimą) įgyvendina Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Nuostatų 9.1 papunktyje pažymima, kad Agentūra vykdo ANTAPI 15 straipsnio 1 dalyje nustatytas funkcijas, o siekdama jai nustatyto veiklos tikslo ir vykdydama jai pavestas funkcijas, turi teisę gauti iš sveikatos priežiūros įstaigų, Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos informaciją ir duomenis, susijusius su asmens neįgalumo lygio, dalyvumo lygio vertinimu, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio lygio, techninės pagalbos priemonių poreikio nustatymu, apibrėžtus šiuos procesus reglamentuojančiuose teisės aktuose; taip pat prireikus raštu kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigą, kad ši patikslintų ar (ar) papildytų asmens medicininę informaciją, reikalingą sprendimui priimti (Nuostatų 11.1 papunktis). Atitinkamas Agentūros funkcijas ir teises patvirtina ANTAPI ir Tvarkos apraše įtvirtintas reguliavimas. Taigi, pagal šiuo metu galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, negalios nustatymas, įskaitant ir automobilio kompensacijos poreikio nustatymas, yra išimtinai Agentūros (ir SKS) kompetencija. Agentūra,

vertindama asmens automobilio kompensacijos poreikį, vadovaujasi jai pateiktais dokumentais ir aptariamą poreikį nustato teisės aktuose apibrėžtais terminais ir negali veikti kitaip, nei ją įpareigoja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Komisija taip pat atmeta pareiškėjo argumentus, jog Agentūros SKS nesivadovavo Dalyvumo tvarkos aprašo 42 punktu. Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjo minimas teisės aktas taikomas, kai vertinamas ir nustatomas asmens dalyvumo lygis, todėl šiuo atveju minėto teisės akto reguliavimas yra neaktualus. Automobilio kompensacijos poreikis vertinamas pagal Tvarkos apraše įtvirtintą reglamentavimą.

Kiti pareiškėjo skundo Komisijai argumentai neturi esminės teisinės reikšmės sprendžiant dėl skundžiamo Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, Komisijos vertinimu, naikinti skundžiamą Sprendimą dalyje dėl automobilio kompensacijos poreikio termino nustatymo pareiškėjo skunde nurodytais motyvais nėra teisinio ir faktinio pagrindo. Tai, kad pareiškėjas savo reikalavimus grindžia išimtinai subjektyviu teisės aktų ir medicininių dokumentų vertinimu ir interpretavimu, taip pat nesudaro pagrindo naikinti Sprendimą.

Netenkinus pareiškėjo reikalavimo, kuriuo prašoma panaikinti skundžiamą Sprendimą dalyje dėl automobilio kompensacijos poreikio termino nustatymo, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinį skundo Komisijai reikalavimą – įpareigoti SKS atlikti naują automobilio kompensacijos poreikio vertinimą, užtikrinant, kad atliekant minėtą vertinimą būtų atsižvelgta į Ekspertizės aktą Nr. 1 ir Ekspertizės aktą Nr. 2.

Dėl kitų skundo reikalavimų.

Pareiškėjas prašo įvertinti SKS ir Komisijos veikimą, kadangi „<...> Komisija pažeidė valstybės tarnautojų pareigą, visapusiškai ir objektyviai neįvertino gydytojų – ekspertų išvadų AKTO 1982 m. sausio mėn. 18 d. Protokolo Nr. 3 <...>“. Komisija jai suteiktos kompetencijos ribose šiame sprendime pasisakė dėl SKS (Agentūros) Sprendimo. Komisijai nėra suteikti įgaliojimai vertinti savo pačios sprendimus – Komisijos priimtų sprendimų teisėtumas vertinamas administraciniame teisme.

Byloje pateikta informacija, susijusi su pareiškėjo sveikatos būkle. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nereglamentuoja nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) pripažinimo nevieša. Pagal įstatymo analogiją, vadovujamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis. Įvertinus tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, Komisijos iniciatyva visa nagrinėjamos bylos medžiaga pripažintina nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. Y. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė